

«بسمه تعالی»

## **دستورالعمل اجرایی تاسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها**

### **مقدمه**

به استناد ماده ۱۱ قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۸ تیر ماه ۱۳۵۱، "دستورالعمل اجرایی تاسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها" به شرح ذیل تعیین می‌گردد.

### **فصل اول: تعاریف.**

**ماده ۱-** در این دستورالعمل عناوین ذیل به جای عبارتهای مربوط بکار می‌رود:

**بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

**اداره ثبت:** اداره ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی

**مجوز تاسیس:** مجوزی که بانک مرکزی به منظور ثبت شرکت با تعیین سرمایه تودיעی، پس از

تایید صلاحیت مدیران و اساسنامه شرکت به عنوان اداره ثبت شرکتها و مالکیت

صنعتی، صادر می‌نماید.

**مجوز فعالیت:** مجوزی که بانک مرکزی با احراز مراحل ثبت شرکت و آمادگی مدیران شرکت

برای فعالیت، صادر می‌نماید.

**ماده ۲-** عملیات صرافی عبارت است از خرید و فروش ارز اعم از نقدی و یا حواله ای و نیز

خرید و فروش مسکوکات طلا و نقره.

### فصل دوم: شرایط تاسیس صرافی.

**ماده ۳:** ثبت و تاسیس انواع صرافی های موضوع این دستورالعمل ، موکول به اخذ مجوز از بانک مرکزی می باشد.

**ماده ۴:** از نظر این دستورالعمل صرافی ها به دو شکل کلی از نظر نوع فعالیت طبقه بندی می - شوند :

۴-۱- صرافی های نوع اول ، صرافی هایی هستند که صرفا به خرید و فروش نقدی ارز (غیرالکترونیک) مبادرت می نمایند. پرداختن به سایر معاملات ارزی و غیرارزی توسط این نوع صرافی ها ممنوع است .

۴-۲- صرافی های نوع دوم ، صرافی هایی هستند که علاوه بر خرید و فروش نقدی ارز به امر نقل و انتقال ارز در چارچوب مقررات ارزی اشتغال می ورزند.  
تبصره ۱: هر دو نوع صرافی موضوع این ماده می توانند به خرید و فروش مسکوکات طلا و نقره نیز اشتغال ورزند.

تبصره ۲: کلیه صرافی های نوع اول و دوم به جز صرافی های موضوع ماده پنج این دستورالعمل لازم است در قالب شرکت تضامنی ایجاد شوند .

**ماده ۵:** تاسیس صرافی توسط بانکها و موسسات اعتباری در قالب شرکت سهامی خاص امکان پذیر است.

**ماده ۶:** تاسیس صرافی در مناطق آزاد ، موکول به پیشنهاد سازمان مناطق آزاد و صدور مجوز بانک مرکزی است. سازمان مناطق آزاد، مدارک موضوع ماده هشت این دستورالعمل را بررسی و همراه نظرات خود به بانک مرکزی ارائه می دهد.

**ماده ۷:** حداقل مبلغ سرمایه اولیه جهت تاسیس صرافی های نوع اول در شهر تهران و شهرهای بزرگ ( اصفهان، اهواز، تبریز، شیراز، مشهد ) مبلغ دو میلیارد ریال و در سایر شهر ها مبلغ یک میلیارد ریال و جهت تاسیس صرافی های نوع دوم مبلغ ده میلیارد ریال تعیین می گردد که لازم است قبل از اعطاء مجوز فعالیت ، تماما پرداخت شود.

**تبصره ۵:** بانک مرکزی می تواند هر زمان که صلاح بداند و با اعلام قبلی سه ماهه نسبت به تغییر و اعلام "حداقل سرمایه" موضوع این ماده اقدام نماید.

**ماده ۸:** متقاضیان تاسیس صرافی می بایست به همراه تقاضای خود مدارک و اطلاعات ذیل را به بانک مرکزی ارائه نمایند.

۸-۱- مبلغ سرمایه پیشنهادی و نحوه تامین آن

۸-۲- اساسنامه و یا شرکت نامه پیشنهادی

۸-۳- نام و مشخصات و سابقه فعالیت موسسین با ذکر میزان سهم الشرکه هر کدام

۸-۴- نام و مشخصات، میزان تحصیلات، سابقه فعالیت و سمت های قبلی مدیر و یا

مدیران پیشنهادی

۸-۵ - گواهی عدم سوء پیشینه موثر کیفری مدیر یا مدیران پیشنهادی از مراجع

ذیربط

۸-۶- تعهد نامه هر یک از مدیران و مدیر عامل صرافی ها مبنی بر اینکه در هیچ

زمانی محکومیت کیفری مؤثر از هیچ نوع نداشته است.

۸-۷- التزام کتبی مبنی بر انجام عملیات طبق مقررات این دستورالعمل

**ماده ۹:** متقاضیان تاسیس صرافی لازم است دارای شرایط ذیل باشند :

۹-۱- تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران و اقامت در ایران

۹-۲- پیرو یکی از ادیان رسمی کشور

**ماده ۱۰:** مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره صرافی های نوع دوم لازم است از شرایط ذیل برخوردار باشند :

۱۰-۱- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مرتبط

۱۰-۲- داشتن حداقل پنج سال تجربه کاری در امور ارزی، مالی و اقتصادی

تبصره: احراز صلاحیت متصدیان مشاغل موضوع این ماده با بانک مرکزی است.

**ماده ۱۱:** بانک مرکزی پس از بررسی کلیه مدارک متقاضیان و در صورت تایید مدارک و صلاحدید، نسبت به صدور مجوز "تاسیس" به منظور ثبت صرافی در اداره ثبت اقدام می نماید.

**ماده ۱۲:** پس از انجام تشریفات رسمی ثبت شرکت صرافی در اداره ثبت و ارائه گواهی های مربوط توسط موسسین و احراز سرمایه تامین شده، بانک مرکزی مجوز "فعالیت" صرافی را صادر می نماید.

تبصره: مجوز صادره برای متقاضیان صرافی قابل انتقال به غیر نمی باشد.

### **فصل سوم: مقررات ناظر بر فعالیت صرافی ها**

**ماده ۱۳:** صرافی ها موظفند تمامی عملیات خود را براساس قوانین و مقررات موجود و در چارچوب استاندارد های حسابداری مورد تایید سازمان حسابرسی، ثبت و ضبط نمایند.

**ماده ۱۴:** صرافی ها مجاز به انجام معامله با کلیه ارزها می باشند، مگر اینکه بانک مرکزی معامله یک یا چند ارز را ممنوع کرده باشد.

**ماده ۱۵:** صرافی ها موظفند در مقابل کلیه خدماتی که برای مشتریان انجام می دهند، رسید ارائه نمایند.

**ماده ۱۶ :** صرافی‌ها مکلفند کلیه قوانین و مقررات ناظر بر پیشگیری از "پول شویی" را رعایت نمایند.

**ماده ۱۷ :** به منظور پیش‌گیری از عملیات "پول شویی"، صرافی‌ها مجاز به خرید و فروش (معامله) یک ارز یا ارزهای مختلف با هر مشتری و در هر روز و بیش از معادل پنجاه میلیون ریال نمی‌باشند.

**تبصره :** بانک مرکزی با توجه به شرایط روز می‌تواند نسبت به بررسی، تجدید نظر و اعلام "معادل ریالی" موضوع این ماده اقدام نماید.

**ماده ۱۸ :** معاملات ارزی بیش از ده میلیون ریال در صرافی‌ها، می‌بایست با احراز هویت کامل، نشانی محل اقامت، شماره ملی، کدپستی و شماره تلفن خریدار و فروشنده انجام شود.

**تبصره :** بانک مرکزی با توجه به شرایط روز می‌تواند نسبت به بررسی، تجدید نظر و اعلام "معادل ریالی" موضوع این ماده اقدام نماید.

**ماده ۱۹ :** صرافی‌ها مجاز به انجام عملیات بانکی مربوط به اعطای تسهیلات اعتباری و یا دریافت و نگه‌داری سپرده از مشتریان نمی‌باشند.

**ماده ۲۰ :** در صورتی که در اثر زیانهای وارده، سرمایه صرافی از حد مقرر در این دستور العمل کمتر شود، صرافی‌ها مکلفند حداکثر طی مدت سه ماه سرمایه خود را تکمیل نمایند.

**ماده ۲۱ :** بانک مرکزی می‌تواند صرافی را مکلف به ارائه صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده به همراه یادداشت‌های منضم به صورت‌های مالی نماید.

**ماده ۲۲ :** صرافی‌ها موظفند در هر روز میزان خرید و فروش ارز را با ذکر نوع و نرخ آن‌ها به انضمام مشخصات کلیه خریداران و فروشندگان، مطابق فرم بانک مرکزی در دفاتر قانونی خود ثبت نمایند.

**ماده ۲۳:** صرافی‌ها موظفند آمار معاملات خرید و فروش ارز را بر اساس نوع ارز، اعم از معاملات نقدی و حواله ای، براساس جداول و زمان‌بندی مورد نظر بانک مرکزی به آن بانک، ارسال نمایند.

**ماده ۲۴:** صرافی‌ها موظفند نرخ‌های خرید و فروش ارزها، و سایر اطلاعات مورد نیاز مشتریان را در محل صرافی در معرض دید عموم قرار دهند.

**ماده ۲۵:** بانک مرکزی در هر زمان تشخیص دهد بازرسان خود را جهت رسیدگی به حساب‌ها و نحوه فعالیت صرافی‌ها اعزام می‌نماید. مسئولان صرافی‌ها باید کلیه اسناد، مدارک و دفاتر خود را جهت این گونه رسیدگی‌ها ارائه دهند و امکان رسیدگی‌های لازم را برای بازرسان بانک مرکزی فراهم نمایند.

**ماده ۲۶:** چنانچه در رسیدگی‌های بانک مرکزی موارد اشکال یا تخلف از ضوابط احراز گردد، موارد به تشخیص بانک مرکزی جهت اصلاح رویه به صورت اخطار کتبی با قید مهلت به واحد صرافی مربوط اعلام می‌شود.

**تبصره:** در صورتی که گزارش‌های بازرسان بانک مرکزی و بررسی‌های این بانک حکایت از اصرار بر ادامه تخلف واحد صرافی ذیربط داشته باشد و یا تخلفات صرافی مورد نظر آشکارا مغایر با مقررات و موازین قانونی موجود باشد و یا دامنه شکایات مشتریان از واحد صرافی مربوط از حد متعارف بالاتر ارزیابی شود، در این صورت بانک مرکزی می‌تواند نسبت به ابطال مجوز "فعالیت" و یا تعلیق فعالیت صرافی مورد نظر از طریق مراجع قانونی اقدام نماید.

#### **فصل چهارم: مقررات عمومی.**

**ماده ۲۷:** صرافی‌ها موظفند مجوز "فعالیت" صرافی را به نحو مطلوب و آشکار در معرض دید عموم قرار دهند.

**ماده ۲۸ :** استفاده از عنوان و یا کلمه "بانک" در نام صرافی و یا استفاده از نشانه های متعلق به بانکها در تبلیغات، ممنوع می باشد.

**ماده ۲۹ :** انجام فعالیت های صرافی ، صرفا در محلی که نشانی آن در اساسنامه و یا شرکت نامه و مجوز تاسیس صرافی قید می گردد و نیز شعبه و یا نمایندگی موضوع ماده ۳۳ این دستورالعمل، مجاز می باشد.

**ماده ۳۰ :** صرافی های نوع اول باید دارای محل کسب دائم (ملکی، سرقفلی و یا استیجاری) و صرافی های نوع دوم می بایست دارای محل فعالیت دائم (ملکی و یا سرقفلی) و به نام شرکت صرافی ذیربط باشند.

**ماده ۳۱ :** محل کسب صرافی های "بانکی" می بایست جدا و مستقل از شعبه ها و باجه های بانک باشد.

**ماده ۳۲ :** تعطیلی محل کار صرافی ها به هر دلیل بیش از یک ماه و یا نقل و انتقال محل کسب بدون اطلاع بانک مرکزی ممنوع است.

**ماده ۳۳ :** افتتاح شعبه یا نمایندگی صرافی صرفا برای صرافی های نوع دوم مجاز می باشد که تنها با دریافت مجوز از بانک مرکزی امکان پذیر است .

**ماده ۳۴ :** عدم رعایت مفاد این دستورالعمل، علاوه بر ابطال مجوز فعالیت صرافی، حسب مورد موجب تعقیب کیفری مسئولین صرافی طبق قانون پولی و بانکی و سایر قوانین و مقررات می گردد.

**ماده ۳۵ :** صرافی هایی که پیش از تصویب این دستورالعمل تاسیس شده اند، لازم است فعالیت خود را طی مدت حداکثر ۶ ماه با مفاد این دستورالعمل منطبق کرده و مجوز جدید فعالیت را از بانک مرکزی دریافت نمایند.

این دستورالعمل مشتمل بر ۳۵ ماده و ۸ تبصره در یکهزار و هفتاد و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۹ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید.

